

2027

# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

## SPOLU KROK ZA KROKEM

Základní škola a Mateřská škola,  
Černý Důl, okres Trutnov

# Školní vzdělávací program

Zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola, Černý Důl, okres Trutnov

*„Vzdělávání je příležitost pro každého.“*

## Obsah

---

|          |                               |          |
|----------|-------------------------------|----------|
| <b>3</b> | <b>VZDĚLÁVACÍ OBSAH .....</b> | <b>1</b> |
| 3.1      | Klíčové kompetence .....      | 1        |
| 3.2      | Základní gramotnosti .....    | 8        |
| 3.3      | Průřezová témata.....         | 11       |

# VZDĚLÁVACÍ OBSAH

*V bezpečném prostředí, moderními metodami a postupnými kroky  
vzdělávat, rozvíjet dovednosti a osobnost všech žáků na jejich maximálně  
možnou úroveň.*

### 3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je vymezen očekávanými výsledky učení (OVU) klíčových kompetencí, základních gramotností, průřezových témat a vzdělávacích oborů. OVU jsou závazné a stanovují výsledky, kterých mají žáci dosáhnout v 5. ročníku, u základních gramotností také ve 3. ročníku. Jsou podkladem pro tvorbu ŠVP.

#### 3.1 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují stěžejní obsahovou kategorii. K jejich osvojení základní vzdělávání směřuje. Klíčové kompetence představují funkční propojení znalostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité jak pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti, tak pro společnost a svět jako celek. Klíčové kompetence se rozvíjejí v průběhu celého života.

| Klíčová kompetence | zkratka | Charakteristika KK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | OVU                                                                                                  | Charakteristika OVU                                                                                                                                             |
|--------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KK k učení         | KKU     | Klíčová kompetence k učení představuje schopnosti využívat takové metody a strategie, které vedou k efektivnímu učení, k organizování a plánování vlastního učení, ke kritickému myšlení, k důležitosti ověřování dat, seznamují žáka s nástroji pro efektivní učení i s důležitostí vlastní snahy, koncentrace a vůle pro učení se nových věcí. Klíčová kompetence podporuje motivaci převzít odpovědnost za vlastní učení i za rozvoj svého potenciálu, a to v celoživotní perspektivě. | <b>KKU-USU-000-ZV5-001 umění se učit</b><br>Monitoruje své procesy učení.                            | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na tvorbu efektivních strategií, na učení se s ohledem na práci s cíli a reflektování vlastního učení během procesu učení. |
|                    |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>KKU-SMU-000-ZV5-001 smysl a cíl učení</b><br>Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení. | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na práci s vlastní koncentrací a motivací do učení, ale také na práci s volnými procesy a zpětnou vazbou při rozvoji.      |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KK<br>komunikační | KKK | <p>Klíčová kompetence komunikační vede jedince k uvědomění si důležitosti komunikace a vybavuje ho takovými komunikačními schopnostmi, které mu umožní aktivní spolupráci s lidmi kolem něj.</p> <p>Rozvoj této kompetence proto vede jednak ke schopnosti porozumět ostatním, jednak ke schopnosti srozumitelně a adekvátně vyjádřit své myšlenky, záměry, postoje či emoce prostřednictvím širokého spektra komunikačních strategií a výrazových prostředků. Mezi ty přitom v kontextu dnešního propojeného světa patří nejen prostředky mateřského jazyka, ale také jazyků cizích.</p> <p>Konečně, v užším kontextu mluvené interakce patří pod komunikační kompetenci také schopnost patřičně usměrňovat vlastní vyjadřování s ohledem na průběžnou zpětnou vazbu poskytovanou komunikačním partnerem.</p> | <p><b>KKK-VYJ-000-ZV5-001 vyjadřování</b><br/>Vyjadřuje se prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků, které volí podle svých možností vzhledem ke komunikačnímu záměru, partnerovi a situaci.</p> | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na schopnost žáka vyjadřovat se smysluplně a samostatně, na šíři k tomu užitých výrazových prostředků a na jejich volbu v kontextu komunikační situace. Součástí očekávaného výsledku jsou také prezentační dovednosti žáka.                                                       |
|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>KKK-POR-000-ZV5-001 porozumění</b><br/>Rozumí obsahu běžných forem sdělení včetně některých nepřímě vyjádřených významů.</p>                                                                        | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na schopnost žáka porozumět různým vrstvám komunikačního aktu a na volbu receptivních strategií k tomu potřebných.                                                                                                                                                                 |
|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>KKK-AKN-000-ZV5-001 aktivní naslouchání</b><br/>Během mluvené interakce respektuje základní potřeby komunikačního partnera.</p>                                                                     | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na schopnost žáka soustředit se během mluvené interakce na projev ostatních účastníků interakce, flexibilně přizpůsobovat svůj projev potřebám komunikačního partnera a také na schopnost zpětně tento proces reflektovat.                                                         |
|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>KKK-VJZ-000-ZV5-001 vícejazyčnost</b><br/>Rozpozná vybrané konkrétní rozdíly mezi vlastním vyjadřováním a vyjadřováním lidí z odlišných prostředí či kultur.</p>                                    | očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj vícejazyčného repertoáru jedince, tedy jeho schopnosti mobilizovat všechny dostupné jazykové prostředky (mateřského, prvního i druhého cizího jazyka atd.) a kulturní zkušenosti k dosažení komunikačního záměru v situacích, při kterých mluvčí nesdílí společný jazyk. |

|                                |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KK<br>osobnostní<br>a sociální | KOS | Klíčová kompetence osobnostní a sociální přináší do života žáků důraz na seberozvoj a vede k utváření a upevňování dobrých mezilidských vztahů, k empatickému a respektujícímu přístupu k ostatním lidem a k účinné spolupráci s ostatními. Formuje se především díky poznání sama sebe, vlastních silných i slabých stránek a díky práci na nich. Kompetence představuje seberefexi jako klíčovou dovednost pro vlastní rozvoj i pro budování vztahů. Jedinec, který má tuto klíčovou kompetenci rozvinutou, si bude vědom zodpovědnosti za vlastní všestrannou pohodu, za práci se svými silnými i slabými stránkami, za seberozvoj, seberefexi i vztahy, které během života tvoří, či spolupráci při vzájemném učení. Kompetence vede k růstovému myšlení, ke snaze překonávat překážky a k psychické odolnosti jedince. | <b>KOS-WEL-000-ZV5-001 wellbeing</b><br>Pojmenovává vlastní potřeby k dosažení všestranné pohody (wellbeing).          | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj vlastního wellbeingu prostřednictvím práce se samostatností, hledání podpory v případě potřeby a psychohygieny. Následně navazuje na wellbeing v jeho celé šíři. |
|                                |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>KOS-ODO-000-ZV5-001 resilience: odolává obtížným situacím</b><br>Reflektuje obtížné situace, do kterých se dostává. | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj resilience prostřednictvím práce na psychické odolnosti a postupném překonávání překážek.                                                                        |
|                                |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>KOS-SEB-000-ZV5-001 identita</b><br>Poznává jedinečnost vlastní osobnosti.                                          | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na práci s vlastní jedinečností a identitou pomocí seberozvoje (sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, sebereflexe, sebeřízení a sebevědomí).                           |
|                                |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>KOS-EMP-000-ZV5-001 empatie a porozumění druhým</b><br>Všímá si potřeb druhých a reaguje na ně.                     | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj empatie, respektu, tolerance a etického chování v rámci socializace.                                                                                             |
|                                |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>KOS-VZT-000-ZV5-001 budování a udržování zdravých vztahů</b><br>Rozvíjí vztahy s ostatními.                         | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj začleňování sebe do skupiny, sociální soudržnost a pospolitost.                                                                                                  |

|                                         |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KK<br>k občanství<br>a<br>udržitelnosti | KOB | Kompetence rozvíjené v této oblasti umožňují člověku jednat jako zodpovědný občan a obyvatel obce, země, regionu a planety, a plnohodnotně se tak podílet na občanském životě a péči o udržitelnost světa. K tomu patří i schopnost hledat a poznávat výzvy současného světa, tak aby společnost a svět fungovaly lépe (prioritami je zaměření na posilování demokracie a udržitelnost). Tyto kompetence se formují prostřednictvím prožitku a zkušenosti (žáci se nejen učí o určité demokratické instituci, ale také ji navštíví; o možnostech podílení se na chodu školy či obce nejen diskutují, ale aktivně se ve škole a obci zapojují atd.). Zážitky a zkušenosti pak žáci reflektují s ohledem na to, co se během prožitku právě učí. Prakticky uplatňují některé znalosti, ale především dovednosti a průběžně rozvíjené postoje a uvědomované hodnoty. Učí se vycházet z komunitního, společenského a environmentálního kontextu (ve skupině či ve třídě, lokálně ve škole či komunitě, ale i globálně v širším světě). | <b>KOB-RES-000-ZV5-001 respektující vztah k životu a světu</b><br>Chová se citlivě k živým jedincům i k přírodě a svému okolí jako celku.                            | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj vnímavosti a citlivosti k živým bytostem a ohleduplnosti k přírodě a světu.                                                                                                                                                               |
|                                         |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>KOB-ZPS-000-ZV5-001 zohledňování propojenosti světa</b><br>Uvědomuje si vzájemnou propojenost společenských a ekologických aspektů různých situací ve svém okolí. | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj souvislostního (systémového) myšlení a odhalování příčin a následků, dále na rozvoj celostního (holistického, globálního) myšlení a porozumění propojenosti světa.                                                                        |
|                                         |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>KOB-UDR-000-ZV5-001 směřování k udržitelné budoucnosti</b><br>Sdílí své myšlenky o variantách budoucího vývoje z hlediska udržitelnosti.                          | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj předvídavého (anticipačního) myšlení, porozumění hlediskům a principům udržitelnosti a uskutečňování změn.                                                                                                                                |
|                                         |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>KOB-ODP-000-ZV5-001 odpovědné rozhodování a jednání</b><br>Uplatňuje svůj díl zodpovědnosti vůči ostatním a okolí.                                                | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na spravedlnost, přebírání odpovědnosti a svobodné a odpovědné rozhodování.                                                                                                                                                                         |
|                                         |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>KOB-PCP-000-ZV5-001 aktivní občanství</b><br>Dává účelně najevo, co si přeje ve svém okolí změnit.                                                                | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj zájmu žáka o veřejné dění, kritickou tvorbu svobodného názoru, na individuální a kolektivní zapojení do veřejného dění, na práci s vlastním vlivem a demokratickým přístupem, ale také na rozvoj respektování a uplatňování práv a zájmů. |

|                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KK k podnikavosti a pracovní | KPP | Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní představuje schopnosti jedince rozvíjet nápady, příležitosti a výzvy a vytvářet z nich nové hodnoty ve společenském, kulturním, environmentálním a ekonomickém kontextu, stejně jako hodnoty spojené s osobním růstem a kariérovým rozvojem. Tyto schopnosti vedou také k úspěšnému vyrovnávání se se změnami, nejistotou i případným neúspěchem v různých oblastech života a podporují adaptabilitu. Podstatou klíčové kompetence je činnost zohledňující etické a environmentální principy, inovativnost, tvůrčí potenciál, vnímání problémů jako výzev, vnitřní motivace jedince k úsilí o svoji udržitelnou budoucnost v rodině, společnosti i profesním životě. Prioritou je praktická zkušenost žáka s plánováním a realizací aktivit či projektů. | <b>KPP-NAP-000-ZV5-001 nápady, příležitosti a výzvy</b><br>Je otevřený nápadům, příležitostem a výzvám.                                                | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na proces vyhledávání příležitostí a výzev, generování a rozvíjení nových nápadů v různých oblastech života.                                |
|                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>KPP-ZDR-000-ZV5-001 mobilizování zdrojů</b><br>Promýšlí potřebné zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.  | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na proces získávání a spravování zdrojů k zajištění podpory a rozvoje tvůrčího potenciálu jedince i skupiny potřebného k adaptaci na změny. |
|                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>KPP-REA-000-ZV5-001 realizace akcí, aktivit a projektů</b><br>Navrhuje realizaci aktivit v jednotlivých krocích.                                    | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na proces praktické realizace aktivit a projektů rozvíjejících aktivní, efektivní či inovativní přístupy k profesi a životu.                |
|                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>KPP-TYM-000-ZV5-001 spolupráce a týmová spolupráce</b><br>Podílí se na spolupráci ve skupině.                                                       | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj efektivní spolupráce prostřednictvím uvědomění skupinových, týmových rolí či odpovědnosti za společný výsledek.                   |
| KK k řešení problémů         | KRP | Klíčová kompetence k řešení problémů přináší schopnosti rozpoznat problém, který vyžaduje řešení, sbírat relevantní informace, provádět analýzu a hledat různá řešení s cílem dosáhnout optimálního výsledku, kriticky posuzovat různá řešení, vyhodnocovat je, vybírat nejlepší z nich a relevantně je obhajovat, přemýšlet inovativně a přicházet s novými přístupy, vytvářet plán postupu řešení a následně ho provádět a zhodnocovat jeho účinnost. Klíčová kompetence přispívá k pochopení důležitosti vědeckých poznatků a kritické práci s nimi. Ukotvuje postoj žáka                                                                                                                                                                                                                          | <b>KRP-RPS-000-ZV5-001 řešení běžných problematických situací</b><br>Rozlišuje mezi osobními a společnými problémy s ohledem na různé perspektivy.     | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na řešení praktických každodenních problematických situací.                                                                                 |
|                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>KRP-VED-000-ZV5-001 kritické hodnocení a využití vědeckého poznání</b><br>Vychází při rozhodování a řešení problémů z objektivních dat a informací. | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na práci s vědeckou metodou poznání a na kritické hodnocení prezentovaných tvrzení.                                                         |
|                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>KRP-BAD-000-ZV5-001 badatelství</b><br>Rozpozná jednoduchý výzkumný problém a jeho možné řešení.                                                    | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na proces generování nových poznatků, které přesahují jejich pragmatické využití.                                                           |

|             |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|             |     | k problému jako k výzvě, a tím se úzce propojuje s klíčovou kompetencí k podnikavosti a pracovní.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>KRP-KRP-000-ZV5-001 práce s informací a kritické myšlení</b><br>Uvědomuje si důležitost ověřování informací.                                    | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na práci s běžnými metodami poznání a na hodnocení informací a zdrojů dat z hlediska kritického myšlení.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| KK kulturní | KKT | Klíčová kompetence kulturní rozvíjí u žáků schopnost vnímat umění jako specifický způsob poznávání světa a vypovídání o něm, interpretovat a hodnotit různé kulturní a umělecké projevy a porozumět jejich významu a kontextu. Tím přispívá k rozvoji kulturního povědomí a respektu vůči kulturní a umělecké rozmanitosti. Zahrnuje schopnost komunikovat a vyjadřovat se různými uměleckými formami citlivě a adekvátně v různých kontextech a aktivně se podílet na kulturním dění ve škole i v okolí. Klíčová kompetence kulturní hraje významnou roli při rozvíjení tvůrčího myšlení, kreativity, kultivování kulturního dialogu a obohacování kulturního dědictví. | <b>KKT-KON-000-ZV5-001 kulturní kontext</b><br>Uvede příklady některých kulturních institucí, projevů umění a kulturního dění ve svém okolí.       | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na schopnost vnímat, interpretovat a hodnotit základní koncepty a události v oblasti kultury a umění v daném prostředí i v širším místním a historickém kontextu a účast v uměleckých a kulturních projektech.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|             |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>KKT-UMK-000-ZV5-001 umění a kultura jako prostředek komunikace</b><br>Vnímá umění a kulturu jako způsob poznávání světa a vypovídání o něm.     | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj schopnosti přijímat, interpretovat a reflektovat různé formy umění a kulturních projevů jako efektivní komunikaci, jako sdílení myšlenek, emocí, postojů a hodnot mezi jednotlivci a skupinami v různých kulturních kontextech.                                                                                                                                                                                                                                                          |
|             |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>KKT-SVJ-000-ZV5-001 kulturní a u,ěuecké sebevyjádření</b><br>Vyjadřuje své myšlenky a pocity prostředky různých druhů umění.                    | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na schopnost individuálně i v týmu kreativně vyjádřit své myšlenky, emoce, postoje, hodnoty a témata prostřednictvím různých uměleckých a kulturních projevů.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|             |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>KKT-IDR-000-ZV5-001 kulturní identita a rozmanitost</b><br>Porovnává kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní kultury i jiných kultur. | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvíjení vnímání vlastní kulturní identity i respektu k odlišnostem ostatních. Žáci se učí chápat a oceňovat rozmanitost kulturních projevů, tradic, zvyků a hodnot jak v rámci své společnosti, tak v globálním kontextu. Gradační očekávaný výsledek učení podporuje schopnost orientovat se v multikulturním světě, rozvíjí empatii, toleranci a připravuje žáky na život ve společnosti, kde je nutné spolupracovat a komunikovat s lidmi různých národností, etnik, náboženství a kultur. |

|              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KK digitální | KDI | Klíčová kompetence digitální představuje soubor znalostí, dovedností a postojů, které umožňují žákům účelně, bezpečně a efektivně využívat digitální technologie při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života, aktivně a respektujícím způsobem se podílet na utváření digitálního světa a nacházet rovnováhu mezi světem digitálním a fyzickým. | <b>KDI-DAT-000-ZV5-001 digitální informace a data</b><br>Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.                                                                          | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na získávání dat, informací a obsahu, na kontrolu digitální stopy, utváření digitální identity a správu dat, informací a obsahu.                                                                                                                                                                            |
|              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | KDI-ZAP-000-ZV5-001<br>Informace a jiná digitální data podle potřeby sdílí se svými blízkými a učiteli.                                                                                             | očekávaný výsledek učení se zaměřuje na sdílení dat, informací a obsahu prostřednictvím digitálních technologií s vědomím kulturních a generačních odlišností, zapojení se do společnosti prostřednictvím dostupných digitálních služeb a aktivního občanství, nakládání s daty, informacemi a obsahem v souladu s právními a etickými pravidly. |
|              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>KDI-TDO-000-ZV5-001 tvorba dig. obsahu</b><br>Vytváří jednoduchý digitální obsah v rámci plnění stanovených výukových cílů.                                                                      | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na tvorbu nového digitálního obsahu, úpravu a integraci existujícího digitálního obsahu do stávajícího souboru znalostí, předávání srozumitelných instrukcí počítačovým systémům.                                                                                                                           |
|              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>KDI-BZK-000-ZV5-001 bezpečnost v dig. prostředí</b><br>Respektuje pravidla bezpečného zacházení s digitálními zařízeními i daty a zásadami zdraví neohrožujícího chování v digitálním prostředí. | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na ochranu obsahu a soukromí v digitálním prostředí, vliv digitálních technologií na wellbeing a sociální začlenění, dopad digitálních technologií a jejich používání na životní prostředí.                                                                                                                 |
|              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>KDI-VIN-000-ZV5-001 dig. Vývoj a inovace</b><br>Využívá digitální technologie doporučeným způsobem k zefektivnění vlastní práce.                                                                 | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na efektivní využití digitálních technologií, využití digitálních nástrojů k inovaci procesů a produktů, sledování vývoje digitálních technologií.                                                                                                                                                          |

## 3.2 Základní gramotnosti

Základní gramotnosti ve dvou zásadních oblastech představují schopnost praktického uplatnění širokého souboru znalostí, dovedností, postojů a hodnot v rozmanitých životních situacích. Základní gramotnosti jsou na úrovni 3. a 5. ročníku popsány očekávanými výsledky učení. Základní gramotnosti vytvářejí prostor pro rozvoj v oblasti čtenářství, pisatelství a logicko-matematického myšlení v konkrétních učebních úlohách.

### Základní gramotnost čtenářská a pisatelská

| Základní gramotnost        | charakteristika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | oblast                                           | OVU 3. ROČNÍK                                                                                                          | OVU 5. ročník                                                                                                 | charakteristika OVU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| čtenářská a pisatelská ZGC | Základní gramotnost čtenářská a pisatelská je předpokladem k rozvoji všech klíčových kompetencí nejen napříč vzdělávacími obory ve škole, ale i v osobním životě mimo školu. Umožňuje žákům tvořit si, na své úrovni rozvoje, poznatky ze široké škály zdrojů a rozvíjet kritické myšlení i emoční prožívání. Čtenářství a pisatelství je klíčovým faktorem úspěchu ve vzdělávání. Je základem schopnosti porozumět textům, získat a sdílet prožitky, efektivně zpracovávat informace, prezentovat poznatky, ale také vyjadřovat a uspořádávat své myšlenky nebo reflektovat pocity. Tak je čtenářská a pisatelská gramotnost základním předpokladem procesu učení i rozvoje žákovy osobnosti. K základům gramotnosti patří také zvědomování a rozvíjení vlastních čtenářských a pisatelských postupů, dovedností a strategií. Podmínkou úspěchu je vždy i rozvoj žákova vztahu k činnosti čtení a psaní a jeho rostoucí vědomí o tom, že je čtenářem a pisatelem, a to jak ve škole, tak po celý život. | Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství | ZGC-VZT-000-ZV3-001<br>Čte a píše pro prožitek i poučení.                                                              | ZGC-VZT-000-ZV5-001<br>Čte a píše množství textů různého typu.                                                | Očekávaný výsledek učení: Žák čte a píše pro radost i poučení. Postupně čte a píše další typy textů. Oceňuje čtení a psaní jako činnosti, které pomáhají poznávat, přemýšlet, komunikovat i ovlivňovat svět kolem.                                                                                                                                                        |
|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Budování porozumění v četbě a v procesu psaní    | ZGC-BPO-000-ZV3-001<br>Buduje porozumění prožitkovým i odborným textům, při psaní sděluje informace podle své potřeby. | ZGC-BPO-000-ZV5-001<br>Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě. | Očekávaný výsledek učení: Žák čte s porozuměním prožitkové, odborné a mediální texty, vyhledává přímo i nepřímo vyjádřené informace. Rozumí tomu, co text říká doslovně, přeneseně a jaké závěry z toho mohou vyplývat. Rozlišuje fakta, domněnky, názory. Při čtení a psaní uplatňuje své znalosti a zkušenosti. Psaní využívá k učení, k sebevyjádření a sebeuvědomění. |

|  |  |                                                             |                                                                      |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|--|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | Kritické čtení a psaní                                      | ZGC-KCP-000-ZV3-001 Při čtení i psaní zvažuje možné adresáty.        | ZGC-KCP-000-ZV5-001 Při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře.                                          | Očekávaný výsledek učení: Žák rozpoznává záměry cizího textu nebo sám volí a naplňuje záměry textu svého. Při čtení poznává, do jaké role se autor staví, a odhaluje jeho stanovisko. Při psaní vyjadřuje jak své stanovisko, tak roli, do které se vůči čtenářům staví. Posuzuje, jak a čím mohou obsah i forma textu působit na čtenáře. Rozpoznává, jaký vliv mají sociální, dobové nebo osobní okolnosti autora i čtenáře na účinek a na porozumění textu. Ověřuje a vyhodnocuje relevanci, aktuálnost a věrohodnost svých informací i zdrojů. |
|  |  | Porozumění vlastnímu čtení, čtenářství, psaní a pisatelství | ZGC-PVL-000-ZV3-001 Pro své zlepšování reflektuje své čtení a psaní. | ZGC-PVL-000-ZV5-001 S oporou o evidence rozpoznává své silné stránky pro stanovení čtenářských a pisatelských cílů. | Očekávaný výsledek učení: Žák vědomě sleduje, reflektuje a vyhodnocuje, jak účinně postupoval při čtení a psaní. Plánuje podle toho své další zlepšování. Stanovuje si čtenářské a pisatelské cíle i cesty k nim. Rozhoduje se podle svých potřeb, kdy a jak bude sdílet s druhými své zkušenosti, zážitky a poznatky z reflexe.                                                                                                                                                                                                                   |

## Základní gramotnost logicko-matematická

| Základní gramotnost     | charakteristika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | oblast                            | OVU 3. ROČNÍK                                                                                       | OVU 5. ročník                                                                        | charakteristika OVU                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Logicko-matematická ZGM | Základní gramotnost logicko-matematická jako předpoklad k rozvoji klíčových kompetencí napříč vzdělávacími obory umožňuje žákům aplikovat logické myšlení v nejrůznějších situacích reálného života. Vede žáky k rozpoznání matematických situací v různých mezioborových kontextech a životních situacích, k volbě a využívání jazyka matematiky při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů. Ukazuje žákům smyslnost učení a umožňuje jim zažít radost z úspěšně vyřešené situace. | Matematická reflexe               | ZGM-MRF-000-ZV3-001<br>Popisuje kroky řešení matematických situací s oporou o matematické modely.   | ZGM-MRF-000-ZV5-001<br>Tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů.    | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na popis a formulaci matematických situací, na dokazování správnosti matematických řešení, na interpretaci a hodnotu užitečnosti použitého matematického modelu v daném kontextu.                                        |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Použití matematiky                | ZGM-POM-000-ZV3-001<br>Rozpoznává využití matematického aparátu v běžných situacích.                | ZGM-POM-000-ZV5-001<br>Kontroluje použité matematické modely.                        | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na posuzování proveditelnosti a přesnosti matematických postupů, na kontrolu správnosti k účelu                                                                                                                          |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Matematické uvažování             | ZGM-MUV-000-ZV3-001<br>Rozpozná opakující se vzory a zákonitosti v různých matematických situacích. | ZGM-MUV-000-ZV5-001<br>Zkoumá vzory a zákonitosti v různých matematických situacích. | Očekávaný výsledek učení podporující rozvoj logického myšlení se zaměřuje na analýzu a syntézu různých matematických situací, na práci s podmínkou a popis zákonitostí a souvislostí.                                                                         |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Modelování matematického problému | ZGM-MOD-000-ZV3-001<br>Odhaluje fungování matematických modelů.                                     | ZGM-MOD-000-ZV5-001<br>Využívá obecné matematické modely v kontextu.                 | Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na zkušenosti s matematickými modely v různých kontextech, na jejich odhad, popis a zobecňování prostřednictvím kognitivních modelů, umožňující vytváření představy o matematických pojmech s jejich následnou aplikací. |

### 3.3 Průřezová témata

Průřezová témata podporují nadoborový přístup ke vzdělávání a umožňují žákům porozumět světu v širších souvislostech a vzájemné provázanosti.

| Průřezové téma                | charakteristika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | OVU                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Péče o sebe a druhé<br>PTP    | Cílem průřezového tématu Péče o sebe a druhé je podpořit aplikaci získaných znalostí, dovedností a postojů v oblasti seberozvoje a aktivní péče o sebe a druhé ve všech dimenzích wellbeingu – fyzické, kognitivní, emoční, sociální a duchovní.<br>Průřezové téma přispívá k vytváření vzdělávacího prostředí naplňujícího základní a vývojové potřeby žáka, podporujícího adaptaci na změnu a s ní související odolnost jedince. Podporuje žáka v reflexi a spoluvytváření vzdělávacího prostředí na úrovni třídy i celé školy, včetně kontextu využívání digitálních technologií. Napříč obsahem vzdělávacích oborů a jejich výukou ve škole podporuje využívání a další rozvíjení základních sociálně interakčních dovedností (dovednosti spolupráce, diskuse, naslouchání apod.). Posiluje také vazby různorodých vzdělávacích obsahů k rozvoji porozumění sobě samému, plánování a rozhodování. Dosahování očekávaných výsledků učení může být realizováno mimo jiné i projekty spojenými se školním i mimoškolním prostředím, aktivitami žáků zaměřenými na podporu pozitivního školního klimatu apod.                                                      | <b>PTP-000-000-ZV5-001</b><br>Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>PTP-000-000-ZV5-002</b><br>Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.                                              |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>PTP-000-000-ZV5-003</b><br>Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.               |
| Společnost pro všechny<br>PTS | Cílem průřezového tématu Společnost pro všechny je rozvíjet u žáka schopnost uvážlivě se orientovat v každodenním životě, rozhodovat se o věcech všedních i zásadních a kriticky reflektovat vlastní přístupy a postoje s vědomím odpovědnosti za důsledky vlastních rozhodnutí pro sebe i pro druhé.<br>Prostřednictvím tohoto průřezového tématu se žák postupně seznamuje se složitostí, rozmanitostí a propojeností současného světa. Je veden k tomu, aby o svých zjištěných přemýšlel a uvědomoval si, co jeho postoje, uvažování, hodnocení a rozhodování ovlivňuje. Poznává, že se může snažit pozitivně ovlivňovat svůj život a společnost v jejím každodenním chodu s ohledem na dopady na různých úrovních od osobní přes školní, lokální až po globální. Je veden k tomu, aby prosazoval změny s respektováním rovných příležitostí, lidských práv a důstojnosti každého člověka.<br>Průřezové téma nabízí žákovi možnost prostřednictvím modelových i reálných situací: a) osvojovat si aktivní a bezpečný vztah ke komunikačním technologiím (médiím), b) utvářet si nehodnotící, otevřený postoj k rozmanitostem jak v blízkém okolí, tak ve světě, | <b>PTS-000-000-ZV5-001</b><br>Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.                                                                                        |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>PTS-000-000-ZV5-002</b><br>Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.                                                            |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>PTS-000-000-ZV5-003</b><br>Na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak může konzumace médií ovlivnit jeho postoje nebo postoj jeho vrstevníků k určitému tématu. |

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | <p>c) odhalovat sdílené interpretace světa (příběhy) a předsudečné a nepodložené hodnotící soudy (stereotypy) v současných komunikačních praktikách. Dále poskytuje příležitost zvyšovat odolnost vůči manipulativním technikám a aplikovat principy demokratického rozhodování a spolurozhodování v každodenním životě. Zahrnuje také reflektování a vědomé korekce užívání médií.</p> <p>Je důležité, aby žák vnímal roli a postavení médií ve svém životě i v životě svého okolí, snažil se kriticky vyhodnocovat zdroje informací, které média nabízejí, a odhalovat manipulativní techniky těch, kteří média ovládají, a vnímal svět jako rozmanitý, vnitřně provázaný prostor, ve kterém je třeba podporovat rovné šance a důstojné vztahy.</p>                    | <p><b>PTS-000-000-ZV5-004</b><br/>Navrhne, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím.</p>                        |
|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>PTS-000-000-ZV5-005</b><br/>Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.</p>                                        |
| <p><b>Udržitelné prostředí PTU</b></p> | <p>Cílem průřezového tématu Udržitelné prostředí je vybavit žáka schopností vnímat, poznávat a jednat směrem k udržitelnosti života na naší planetě, a to v oblasti osobní, občanské i profesní. Téma zahrnuje utváření vztahu k životnímu prostředí (přírodnímu, sociálnímu, kulturnímu i vystavěnému) a jeho reflexi. Propojuje environmentální výchovu s dalšími aspekty udržitelnosti a rozvíjí porozumění vzájemné propojenosti mezi environmentální, sociální, ekonomickou a kulturní rovínou udržitelnosti v prostorových i časových souvislostech. Podporuje schopnost samostatně zkoumat problémy a výzvy udržitelnosti. Motivuje žáka a posiluje jeho předpoklady k aktivnímu jednání a řešení problémů udržitelnosti na individuální a kolektivní úrovni.</p> | <p><b>PTU-000-000-ZV5-001</b><br/>Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.</p>                              |
|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>PTU-000-000-ZV5-002</b><br/>Naplňuje a uskutečňuje se spolužáky opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině.</p>             |
|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>PTU-000-000-ZV5-003</b><br/>Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.</p> |

Okomentoval(a): [h1]: